

Nr 15

Utlåtande i anledning av väckta motioner om ändrad ordning för vissa anslags uppförande i statsbudgeten.

(5:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Ragnar Bergh* (I: 245) och den andra inom andra kammaren av herr *Heckscher m. fl.* (II: 356), har hemställts, *dels* att riksdagen måtte med avslag på Kungl. Maj:ts proposition nr 1, såvitt här är i fråga, ur budgeten avföra samtliga de anslagsposter, som finnes upptagna i en vid motionerna fogad bilaga 1; *dels* att riksdagen måtte, med ändring av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, såvitt här är i fråga, besluta att samtliga de anslag som finnes upptagna i en vid motionerna fogad bilaga 2 skall vara obetecknade samt minskas med vardera en tiondedel av det föreslagna anslagsbeloppet; *dels* att anslag till Omkostnader hos diverse myndigheter måtte beräknas till vissa angivna belopp under andra, femte—åttonde och tionde—tolfte huvudtitlarna; *dels* att reservationsanslag till Diverse utgifter måtte beräknas till vissa angivna belopp under andra, tredje, femte—åttonde och tionde—tolfte huvudtitlarna; *dels* att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att under de avförda anslagen föreliggande medelsbehov måtte i mån av medelstillgång tillgodoses inom ramen för varje huvudtitels här ifrågasvarande anslag; *dels* att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om sådan ändring av de administrativa reglerna beträffande omkostnadsanslag, att dessa såsom maximerade totalbelopp utan bindande specificering ställes till vederbörande myndigheters förfogande; *dels ock* att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa, att vid varje budgetårs slut till riksdagen lämnas en redovisning för användningen under förflutna budgetår av anslagen till Diverse utgifter och till Omkostnader hos diverse myndigheter.

Till stöd för motionsyrkandena har anförts i huvudsak samma motivering som i motioner till 1959 och 1960 års riksdagar. Utskottet får härutinnan hänvisa till sina utlåtanden 1959: 24 och 1960: 15.

Utskottet. De i de föreliggande motionerna framställda yrkandena avser avslag på eller ändring av statsverkspropositionen beträffande andra, tredje, femte—åttonde samt tionde—tolfte huvudtitlarna i förening med ändrad ordning för vissa anslags uppförande i statsbudgeten. I samband härmed föreslås minskning med 10 procent av de för vissa ändamål av Kungl. Maj:t

föreslagna anslagsbeloppen. Ifrågavarande yrkanden sammanfaller i princip med motsvarande, i motionerna I: 360 och II: 334 vid 1960 års riksdag framförda förslag. Motiveringen för yrkandena är ävenledes densamma som den tidigare anförda, bortsett från ett tillägg i anslutning till tidigare ifrågasatt utredning i ämnet samt författningsutredningens och besparingsutredningens överväganden.

I sitt utlåtande 1960: 15 framhöll utskottet beträffande principfrågan om en omläggning av budgeten på i de dåvarande motionerna angivet sätt bl. a., att det inte syntes möjligt att på grundval av ett motionsyrkande ta ställning till densamma. Den väckta frågan var nämligen enligt utskottets mening av så pass invecklad och vittutseende natur att den för ett ståndpunktstagande krävde en närmare utredning med beaktande av alla de aspekter som härvid kunde anmäla sig. Utskottet avstyrkte de då framställda yrkandena, vilka i första hand avsåg budgetåret 1960/61, och riksdagen beslöt i enlighet härmed.

När frågan nu återkommer vill utskottet beträffande den föreslagna schablonmässiga nedskärningen av vissa anslag med 10 procent uttala, att utskottet saknar tillräckligt underlag för att kunna biträda yrkandet i denna del. Vad angår frågan om sammanförande av vissa anslag vill utskottet påpeka, att detta spörsmål i viss utsträckning redan uppmärksammats i den nu framlagda statsverkspropositionen; härutinnan hänvisar utskottet exempelvis till åttonde huvudtiteln. Utskottet har inte något att erinra mot att ifrågavarande problem ägnas fortsatt uppmärksamhet genom Kungl. Maj:ts försorg. Särskilt kan det vara förtjänt av övervägande om inte ett sammanförande av vissa mindre omkostnadsanslag skulle kunna medföra en rationalisering och vissa besparingar.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att motionerna I: 245 och II: 356 icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 7 februari 1961

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Boman, Einar Persson, Birger Andersson, fröken Andersson, herrar Thun, Holmqvist, Per Jacobsson, Fritz Persson, Ragnar Bergh, Bertil Petersson, Thorsten Larsson, Sundin och Källqvist; samt

från andra kammaren: herrar Slaxäng, Petterson i Degerfors, Gustafsson i Stockholm, Karlsson i Olofström, Svensson i Stenkyrka, Almgren, Andreasson, Eliasson i Sundborn, Mellqvist, fröken Elmén, herrar Gustafsson i Uddevalla, Gustafsson i Skellefteå, Carbell, Heckscher och Löfroth.

Reservation

av fröken *Andersson*, herrar *Ragnar Bergh*, *Staxäng* och *Heckscher*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 9, som börjar med »När frågan» och slutar med »vissa besparingar», bort ha följande lydelse:

»Enligt utskottets mening innefattar vad i de föreliggande motionerna anförts goda skäl för vidtagande av den avsedda omläggningen av driftbudgeten. Denna åtgärd skulle innebära en rationalisering och möjliggöra ett bättre ekonomiskt utnyttjande av anslagen samt sålunda bli av betydelse bl. a. i besparingshänseende. Utskottet finner sig därför böra tillstyrka de framställda motionsyrkandena.»

dels ock att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 245 och II: 356,

1) godkänna i motionerna förordad överflyttning av medel från sak- och bidragsanslag till anslag till Diverse utgifter resp. Omkostnader hos diverse myndigheter, vilken överflyttning beräknas medgiva en total minskning av medelsbehovet med omkring 10 procent;

2) godkänna i motionerna förordad ändring beträffande vissa angivna större omkostnadsanslag, vilken ändring beräknas medgiva en total minskning av medelsbehovet med omkring 10 procent;

3) hos Kungl. Maj:t hemställa, att efter utgången av varje budgetår skall till riksdagen lämnas en redovisning för användningen under budgetåret av de i motionerna föreslagna anslagen till Diverse utgifter resp. Omkostnader hos diverse myndigheter.»